

THƯ ĐỘC GIẢ...

Nhận thư ông Nguyễn Khoa Lai.

Woodland Hill Mar. 26/1995

Thăm TNH và TTBG,

Hôm qua gia đình chúng tôi đi Santa Ana có chút việc riêng. Tôi không quên ghé Phước Lộc Thọ để mua hai quyển báo Văn Uyển và Hợp Lưu. Kỳ này tôi không mua Văn Học, không hiểu tại sao. Chắc vì tôi không có duyên với Văn Học dù đã đọc Văn Học cả năm nay mới thấy mình không có “hạnh phúc” với Văn Học. Về nhà, tôi đọc ngay Văn Uyển, ở mục thư tín thấy có tên tôi.

Cảm ơn nhã ý của hai ông bà.

Sau đó tôi đọc Sổ Tay của Thông Biện Tiên Sinh. Rồi đọc cái bài tôi muốn đọc: Một Truyện Dài Không Có Tên với bài “Hội Chứng Thích Cảm Nhảm” viết vào tháng 11/1994, trong đó, phê bình Nguyễn Mộng Giác và Nguyễn Thị Sông Hương, có “khêu” luôn cả Du Tử Lê.

Các anh chị nói về Nguyễn Mộng Giác, tôi có cảm tưởng anh chị đang đi trên một vệ tinh vũ trụ nhìn xuống thấy ông giáo Bình Định đứng ở lũy tre xanh đầu làng. Nguyễn Mộng Giác viết cho cộng đồng VN, anh chị lại viết cho vũ trụ, cho nhân loại.

Nguyễn Mộng Giác chỉ muốn làm một chức sắc trong làng văn VN; các anh chị thì muốn đặt nền tảng cho một loại văn chương có tầm vóc quốc tế.

Các anh chị muốn văn chương phải “chuyên nghiệp” sống chết với nghề, trong lúc các nhà văn VN chỉ xem đó là một hobby, một nghề tay trái, mặc dù đôi lúc họ cũng để toàn thời gian cho việc làm của mình nhưng chẳng bao giờ họ nghĩ văn chương sẽ nuôi họ, họ sống bằng một nghề tay phải khác.

Tôi nghĩ không phải họ muốn như vậy mà chỉ vì “thị trường chữ nghĩa” không đủ phát triển để nuôi nổi họ. Nếu so sánh thị trường chữ nghĩa của Mỹ hay của Nhật, vấn đề lại khác hẳn. Chỉ cần nhà văn viết được một best seller trong năm thì sẽ có đủ điều kiện vật chất để biến chuyện viết văn thành một nghề nuôi sống nhà văn.

Văn chương quốc tế luôn luôn đi tìm những tài năng. Còn Văn chương VN chỉ sản sinh ra “những ông quan văn nghệ”!

Chị TTBG buồn về chuyện Du Tử Lê, chuyện Phan Nhật Nam...

Lại cũng chỉ là cái chuyện “lũy tre xanh đầu làng” như Mai Thảo, như Hoàng Khởi Phong, như Nguyễn Mộng Giác.

*Tôi nghĩ họ có tài. Nhưng tôi trách họ **không chịu học hỏi thêm**. Đã là nhà văn, phải đọc sách thật nhiều, phải có kiến thức vững vàng. Như vậy mới mong nghề của mình “tấn”, chứ cứ xem viết văn là **một trò chơi chữ nghĩa để thỏa mãn tự ái** của mình, thì viết một hồi mình sẽ kiệt sức, chẳng còn gì để viết, rồi chính mình sẽ lặp lại mình. Mình thỏa mãn cái Tôi nhưng biết đâu người đọc mình họ sẽ chán ngấy.*

Một quyển sách mà đoạt giải Nobel văn chương thì cuốn ấy phải “thôi miên” cảm tưởng người đọc. Rồi với thời gian, nó sẽ lồi cuốn hàng tỷ người mặc dù tác giả không viết bằng ngôn ngữ của mình. Chắc chắn rất ít nhà văn đoạt giải Nobel văn chương viết bằng tiếng Thụy Điển.

Thôi này giờ nói chuyện văn chương tầm phào cho vui, cho cuộc sống ở xứ người vốn đã lạnh thì thôi bớt lạnh.

Tôi sống heo hút ở rừng Woodland Hill, tìm đến Văn Uyển như một người bạn tri kỷ.

Chúc Văn Uyển nhiều may mắn trong chuyện du hành vũ trụ để nhìn về “lũy vườn” tội nghiệp của VN.

Tôi quên nhắc số điện thoại tôi: (818) 347-4530.

Thân mến, Nguyễn Khoa Lai.

[]